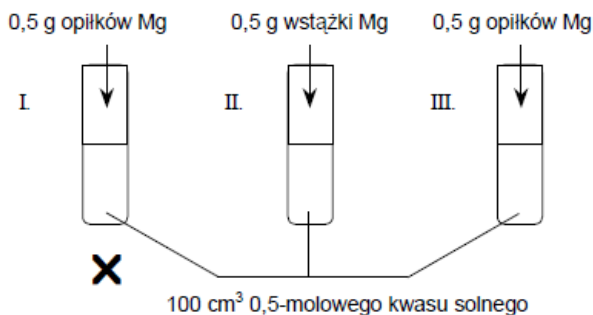

Zad. 16 (0-1) CKE maj 2001 „stara formuła”

Wykonano następujące doświadczenie

W której probówce reakcja przebiegła najszybciej?

- A. We wszystkich naczyniach reakcja przebiegła z jednakową szybkością.
- B. Reakcje przebiegła najszybciej w naczyniu I.
- C. Reakcja przebiegła najszybciej w naczyniu II.
- D. Reakcja przebiegła najszybciej w naczyniu III.

Zad. 17 (0-1) CKE grudzień 2005 „stara formuła”

Badając wpływ różnych czynników na szybkość reakcji chemicznej przeprowadzono w tych samych warunkach ciśnienia i temperatury dwa doświadczenia.

Doświadczenie I: Do 10 cm³ kwasu solnego o stężeniu 20% dodano 1 gram wiórków magnezu.

Doświadczeni II: Do 10 cm³ kwasu solnego o stężeniu 5% dodano 1 gram wiórków magnezu.

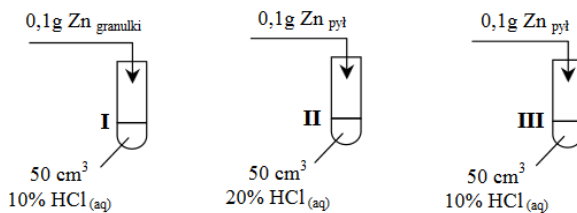
Podaj numer doświadczenia, w którym reakcja przebiegła szybciej i wskaż czynnik, który to spowodował.

Numer doświadczenia:

Czynnik:

Zad. 18 (0-1) CKE maj 2009 „stara formuła”

Przeprowadzono doświadczenie zilustrowane poniższym rysunkiem.

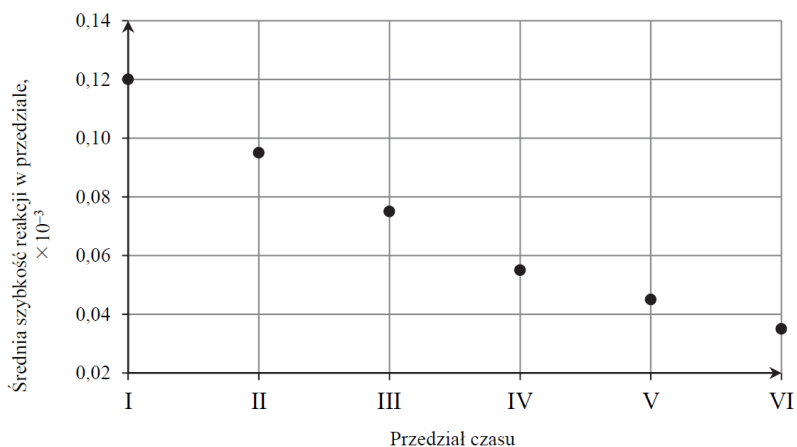
Cynk całkowicie przereagował we wszystkich probówkach, ale reakcje przebiegały z różnymi szybkościami (cynk rozтворzył się w różnych czasach t).

Przeanalizuj warunki doświadczenia i przyporządkuj czasy przebiegu reakcji (t₁, t₂ i t₃) procesom zachodzącym w probówkach I, II i III, jeżeli wiadomo, że t₁ > t₂ > t₃.

Probówka	Czas
I
II
III

Zad. 21 CKE czerwiec 2017 „nowa formuła”

Pewien związek organiczny ulega reakcji rozkładu. Energia aktywacji tej reakcji jest niezerowa ($E_a > 0$). Przeprowadzono doświadczenie, w którym badano szybkość reakcji rozkładu związku X. W tym celu mierzono w odstępach co 2×10^3 sekund stężenie molowe związku X w ciągu pierwszych 12×10^3 sekund od momentu zainicjowania reakcji. Następnie obliczono średnią szybkość reakcji rozkładu związku X w przedziałach czasu po 2×10^3 sekund. Przedziały te oznaczono numerami od I do VI. Zależność średniej szybkości reakcji rozkładu związku X od czasu zilustrowano na poniższym wykresie.

Na podstawie: P.W. Atkins, C.A. Trapp, M.P. Cady, C. Giunta, *Chemia fizyczna. Zbiór zadań z rozwiązaniami*, Warszawa 2001.

Zad. 21.1 (0-1) CKE czerwiec 2017 „nowa formuła”

Określ jednostkę, w jakiej wyrażona jest szybkość reakcji w opisanym doświadczeniu.

Zad. 21.2 (0-1) CKE czerwiec 2017 „nowa formuła”

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo literę F – jeżeli jest fałszywa.

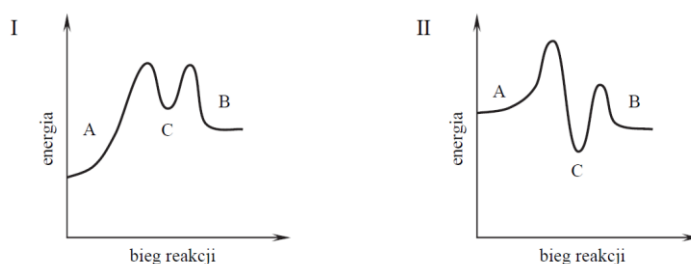
1.	Wzrost temperatury, w której zachodzi reakcja rozkładu związku X, skutkuje zwiększeniem szybkości tej reakcji.	P	F
2.	Średnia szybkość reakcji rozkładu związku X jest tym większa, im mniejsze jest stężenie tego związku.	P	F
3.	Zależność szybkości reakcji rozkładu związku X od czasu jest liniowa.	P	F

Zad. 22 (0-1) CKE maj 2015 „nowa formuła”

Pewien proces, w którym związek A zostaje przekształcony w związek B, przebiega w dwóch etapach.

Etap 1.	$A \rightarrow C$	$\Delta H < 0$
Etap 2.	$C \rightarrow B$	$\Delta H > 0$

Przeanalizuj poniższe wykresy i ustal, który z nich odpowiada opisanej przemianie.

Opisaną przemianę poprawnie zilustrowano na wykresie

Zad. 23 (0-1) CKE czerwiec 2017 „stara formuła”

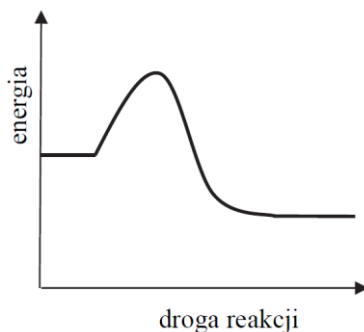
Uzupełnij poniższe zdania. Podkreśl właściwe określenie spośród wymienionych w każdym nawiasie.

Reakcja chemiczna biegnie tym szybciej, im jej energia aktywacji jest (niższa / wyższa). Na szybkość reakcji wpływ ma (stężenie / stopień rozdrobnienia) substratu w stałym stanie skupienia, (ciśnienie / stężenie) substratu w roztworze, (ciśnienie / stopień rozdrobnienia) gazów.

Zad. 24 (0-2) CKE czerwiec 2016 „stara formuła”

Na poniższym wykresie przedstawiono zmiany energii układu podczas pewnej reakcji.

Zaznacz na wykresie energię aktywacji zachodzącego procesu (E_a) oraz zmianę entalpii tej reakcji (ΔH).

Uzupełnij zdania – wpisz typ procesu ze względu na efekt energetyczny (zdanie 1.) i podkreśl odpowiednie wyrażenie dotyczące zmiany

entalpii tej reakcji (zdanie 2.).

1. Na wykresie przedstawiono zmiany energii układu podczas reakcji
2. Zmianę entalpii opisanego procesu przedstawia nierówność ($\Delta H < 0$ / $\Delta H > 0$).

Zad. 25 CKE maj 2016 „stara formuła”

Wodny roztwór chlorku amonu można otrzymać dwiema metodami (I i II) podanymi poniżej. W obu metodach substancjami wyjściowymi są: gazowy HCl, gazowy NH_3 oraz woda.

Metoda I	Metoda II
$NH_3(g) \xrightarrow{H_2O} NH_3(aq)$	$NH_3(g) + HCl(g) \rightarrow NH_4Cl(s)$
$HCl(g) \xrightarrow{H_2O} HCl(aq)$	
$NH_3(aq) + HCl(aq) \rightarrow NH_4Cl(aq)$	$NH_4Cl(s) \xrightarrow{H_2O} NH_4Cl(aq)$

Zad. 25.1 (0-1) CKE maj 2016 „stara formuła”

Do otrzymania wodnego roztworu chlorku amonu zastosowano metodę I i metodę II. W obu metodach wszystkie etapy prowadzono pod jednakowym ciśnieniem p. Każdą metodą otrzymano po 1 dm³ roztworu NH_4Cl o stężeniu molowym cm i temperaturze T.

Uzupełnij poniższe zdania – wpisz określenie mniejsza niż, większa niż lub taka sama jak.

Entalpia reakcji otrzymywania roztworu chlorku amonu metodą I jest entalpia reakcji otrzymywania tego roztworu metodą II. Ilość wody potrzebna do przygotowania roztworu chlorku amonu metodą I jest ilość wody potrzebna do przygotowania tego roztworu metodą II.

Zad. 25.2 (0-1) CKE maj 2016 „stara formuła”

Stosując definicje kwasu i zasady Brønsteda, napisz równanie reakcji, która potwierdza kwasowy odczyn wodnego roztworu chlorku amonu.

Substraty			Produkty		
kwasy 1		zasada 2	zasada 1		kwasy 2
	+			+	

↔

Zad. 25.3 (0-1) CKE maj 2016 „stara formuła”

Wodny roztwór amoniaku ogrzano, a następnie ochłodzono do początkowej temperatury. Objętość roztworu praktycznie się nie zmieniła, ale jego pH uległo zmianie.

Oceń, jak zmieniło się (wzrosło czy zmalało) pH tego roztworu. Odpowiedź uzasadnij.

pH roztworu

Uzasadnienie:

Zad. 26 CKE maj 2016 „nowa formuła”

W celu zbadania efektu cieplnego reakcji chemicznych przeprowadzono cztery doświadczenia oznaczone numerami I–IV. Mieszano po 100 cm³ wodnych roztworów substancji, wymienionych w odpowiednich wierszach tabeli, o stężeniu molowym 0, 2 mol · dm⁻³ i o początkowej temperaturze równej 25 °C. Następnie zmierzono temperaturę każdej z otrzymanych mieszanin.

Numer doświadczenia	Substancja rozpuszczona w 1. roztworze	Substancja rozpuszczona w 2. roztworze
I	Chlorek baru	Siarczan(VI) sodu
II	Kwas solny	Wodorotlenek potasu
III	Wodorotlenek baru	Kwas siarkowy(VI)
IV	Kwas azotowy(V)	Wodorotlenek sodu

Zaobserwowano, że w każdym doświadczeniu temperatura uzyskanych mieszanin była wyższa niż temperatura użytych roztworów i że przyrost temperatury ΔT w niektórych doświadczeniach był taki sam.

Zad. 26.1 (0-1) CKE maj 2016 „nowa formuła”

Napisz w formie jonowej równanie reakcji ilustrujące przemiany, które dokonały się podczas doświadczenia oznaczonego numerem III.

.....

Zad. 26.2 (0-1) CKE maj 2016 „nowa formuła”

Napisz numery wszystkich doświadczeń, w których zaobserwowany wzrost temperatury ΔT był jednakowy.

.....

.....

Zad. 27 CKE informator 2014/2015

Podstawowym źródłem surowcowym wodoru na Ziemi jest woda. Wodór występuje także w złożach węgla kopalnych, ropy naftowej i gazu ziemnego, a także w materii organicznej (biomasa). Zastosowanie wodoru budzi ogromne nadzieje, a istniejące już rozwiązania, umożliwiające pozyskiwanie z niego energii, pozwalają przewidywać jego wykorzystanie do ogrzewania budynków, w transporcie i w przemyśle. Największe znaczenie, szczególnie dla krajów nieposiadających znaczących zasobów mineralnych, ma możliwość pozyskiwania wodoru z biomasy – nieograniczonego źródła surowcowego. Niestety, technologie związane z energetycznym zastosowaniem wodoru są w chwili obecnej bardzo drogie, może im podobać jedynie przemysł związany z lotami kosmicznymi.

Poniżej przedstawiono równania wybranych reakcji wykorzystywanych w technologiach pozyskiwania energii z wykorzystaniem wodoru. (Wartości entalpii podano dla reakcji, które przebiegają pod stałym ciśnieniem, a temperatura produktów została doprowadzona do temperatury początkowej substratów).

- A. $\text{CH}_4(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightarrow \text{CO}(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g})$ $\Delta H = 206 \text{ kJ}$
- B. $\text{CO}(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2(\text{g})$ $\Delta H = -42 \text{ kJ}$
- C. $\text{C}(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightarrow \text{CO}(\text{g}) + \text{H}_2(\text{g})$ $\Delta H = 131 \text{ kJ}$
- D. $2\text{H}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}(\text{c}) + 3\text{H}_2$ $\Delta H = -286 \text{ kJ}$

Na podstawie: J. Kijeński, M. Kijeńska, Droga do energii i surowców ze źródeł odnawialnych, oprac. Misja Nauk Chemicznych, pod red. B. Marciniaka, Poznań 2011.

Zad. 27.1 (0-1) CKE informator 2014/2015

Uzupełnij poniższe zdanie, podkreślając odpowiednie określenie w każdym nawiasie.

Reakcja oznaczona literą A. (wymaga / nie wymaga) dostarczenia energii, ponieważ proces ten jest (egzotermiczny / endotermiczny).

Zad. 28 (0-2) CKE maj 2015 „stara formuła”

Szybkość przemiany cyklopropanu w propen jest wprost proporcjonalna do stężenia molowego cyklopropanu i wyraża się równaniem $v = k \cdot c_{\text{cyklopropanu}}$. W temperaturze 500 °C stała szybkości tej reakcji k wynosi około 7 s^{-1} .

Na podstawie: P.W. Atkins, Chemia fizyczna, Warszawa 2001.

W reaktorze o objętości równej 1 dm^3 umieszczono 12 moli cyklopropanu i ogrzano do temperatury 500 °C. Stwierdzono, że po 17 minutach od momentu zapoczątkowania reakcji liczba moli cyklopropanu wyniosła 6, po 34 minutach wyniosła 3, a po 51 minutach była równa 1,5.

Oblicz szybkość opisanej reakcji w następujących momentach:

- początkową, v_0
- po 17 minutach od momentu zapoczątkowania reakcji, v_1
- po 34 minutach od momentu zapoczątkowania reakcji, v_2
- po 51 minutach od momentu zapoczątkowania reakcji, v_3 .

Wypełnij poniższą tabelę.

Czas, minuty	0	17	34	51
Szybkość, $\text{mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$	$v_0 =$	$v_1 =$	$v_2 =$	$v_3 =$

Zaznacz literę **P**, jeżeli zdanie jest prawdziwe, lub literę **F**, jeżeli jest fałszywe.

Stosunek $\frac{v_1}{v_0}$ jest równy stosunkowi $\frac{v_2}{v_1}$ oraz $\frac{v_3}{v_2}$ i wynosi $\frac{1}{2}$.	P	F
Okres półtrwania cyklopropanu w opisanej reakcji jest równy 17 minut.	P	F
Szybkość opisanej reakcji jest wprost proporcjonalna do odwrotności czasu, można więc ją wyrazić równaniem: $v = \frac{a}{t}$, w którym a oznacza wielkość stałą, zaś t oznacza czas.	P	F

Odpowiedzi

1. $1 \text{ dm}^3 \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$
2. 3 mole
3. $0,017 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
4. 8 razy wzrośnie
5. 27 razy wzrośnie
6. 16 razy zmaleje
7. $1,08 \cdot 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
8. $2,2 \cdot 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
9. $4,4 \cdot 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
10. $1,22 \cdot 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
11. $2,8 \cdot 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
12. IV, wzrośnie dwukrotnie
13. $3 \cdot 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
- 14.1 $0,3 \text{ dm}^6 \cdot \text{mol}^{-2} \cdot \text{s}^{-1}$
- 14.2 $0,0864 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$
15. 16 razy zmaleje
16. B
17. I, stężenie
18. t_1, t_3, t_2
19. II, stopień rozdrobnienia; IV, temperatura
20. $0,075 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$

- 21.1 mol · dm⁻³ · s⁻¹
- 21.2 P,F,F
- 22. II
- 23. niższa, stopień rozdrobnienia, stężenie, ciśnienie
- 24. egzoenergetyczna $\Delta H < 0$
- 25.1 Taka sama jak, taka sama jak
- 25.2 $\text{NH}_4^+ + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{NH}_3 + \text{H}_3\text{O}^+$
- 25.3 Ulatnia się amoniak
- 26.1 $\text{Ba}^{2+} + 2\text{OH}^- + 2\text{H}^+ + \text{SO}_4^{2-} \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$
- 26.2 II i IV
- 27.1 wymaga, endotermiczny
- 27.2 F,P,F
- 27.3 6m³
- 28. P,P,F

O to chcę zapytać: